

Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Dzień Położnej

w numerze:

Informacje
z posiedzenia
NRPiP
s. 4-7

Podwyżki
w ochronie
zdrowia
s. 7-9

Struktura
i zadania
samorządu
s. 10-11

Dzień Pielęgniarki
i Położnej
s. 12-20

KALENDARIUM ORPiP MAJ-LIPIEC 2023

Maj 2023

19 maja

- posiedzenie online Prezydium ORPiP.

25 maja

- na zaproszenie Przewodniczącej Szczęcińskiej Rady Pielęgniarek i Położnych, Bożena Wojcikiewicz Przewodnicząca ORPiP i Dorota Fenkanin Wiceprzewodnicząca ORPiP uczestniczyły w uroczystościach z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej w Szczęcińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych.

27 maja

- z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej odbyły się uroczystości w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

Czerwiec 2023

6 czerwca

- posiedzenie Prezydium ORPiP.

12-14 czerwca

- udział Bożeny Wojcikiewicz Przewodniczącej ORPiP w Koszalinie w posiedzeniu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

19 czerwca

- odbyło się posiedzenie Komisji ds. Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

20 czerwca

- odbyło się posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej.

20 czerwca

- udział Bożeny Wojcikiewicz Przewodniczącej ORPiP w posiedzeniu Rady Uczelni Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie.

21 czerwca

- w siedzibie OIPIP w Koszalinie odbyło się posiedzenie Komisji ds. Położnych.

21 czerwca

- udział Bożeny Wojcikiewicz Przewodniczącej ORPiP w posiedzeniu Komisji Konkursowej na stanowisko Naczelnej Pielęgniarki w SP ZOZ MSWiA w Koszalinie.

23 czerwca

- w siedzibie OIPIP w Koszalinie odbyło się szkolenie dla pielęgniarek nt. „Kompedium opieki stomijnej w zakresie innowacyjnych rozwiązań terapeutycznych dla pacjentów”. Szkolenie zorganizował Zespół ds. Leczenia Ran przy współudziale firmy Coloplast.

23 czerwca

- udział Bożeny Wojcikiewicz Przewodniczącej ORPiP w posiedzeniu Rady Społecznej Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej w Koszalinie.

27 czerwca

- posiedzenie ORPiP.

28 czerwca

- zakończenie kursu „Wsparcie psychologiczne pacjenta i jego rodziny dla pielęgniarek i położnych” WPP/1/Koszalin w ramach projektu „Wsparcie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych. Program Operacyjny Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (POWER 2014-2022).

29 czerwca

- udział Bożeny Wojcikiewicz Przewodniczącej ORPiP w posiedzeniu online Komisji ds. Opieki Długoterminowej przy NRPIP i Konwencji Przewodniczących ORPiP.

Lipiec 2023

3 lipca

- posiedzenie Komisji Socjalnej.

3 lipca

- w siedzibie OIPIP w Koszalinie odbyło się posiedzenie Komisji ds. Kształcenia i Refundacji.

4 lipca

- posiedzenie Prezydium ORPiP.

WAŻNE ADRESY

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych

ul. Zwycięstwa 190
75-611 Koszalin
www.oipip-koszalin.org
e-mail: izba@oipip-koszalin.org

Biurowisko Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych

czynne:
codziennie 7.30 – 15.30
poniedziałek, wtorek 7.30 – 17.00
Sekretariat
Bożena Pstrągowska
tel. 94 342 59 93

Konto

Bank PeKao S.A. II/o/Koszalin
32 1240 3653 1111 0000 4189 2750

Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych

Bożena Wojcikiewicz – udziela informacji na temat realizacji zadań Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych codziennie w godzinach pracy biura

Dział Prawa Wykonywania Zawodu

Barbara Taterka
tel. 94 347 15 78
email: pwz@oipip-koszalin.org

Dział Kształcenia Podyplomowego

Liliana Kowalewska
tel. 94 341 11 02
email: szkolenia@oipip-koszalin.org

Radca Prawny

Irena Renda – udziela porad w zakresie prawa pracy oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki/położnej we wtorki od godz. 9.00 po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym (94 342 59 93)

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Pielęgniarek i Położnych

Elżbieta Szyska
– pełni dyżury w siedzibie izby w II i ostatni wtorek miesiąca od godz. 15.30 – 16.30

Wydawca Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie

www.oipip-koszalin.org
Kolegium redakcyjne
Dorota Fenkanin, Bożena Wojcikiewicz, Grażyna Margas, Anna Okomońska

skład: **Adam Bochra - Aigel AB**
Wydawca zastrzega możliwość redagowania nadesłanego materiału.

Harmonogram posiedzeń Prezydium i ORPiP w Koszalinie na 2023 rok

	SPOTKANIE	PLANOWANY TERMIN	DZIEŃ TYGODNIA
1	Prezydium ORPiP	1 sierpnia 2023 r.	wtorek
2	Prezydium ORPiP	5 września 2023 r.	wtorek
3	ORPiP	26 września 2023 r.	wtorek
4	Prezydium ORPiP	3 października 2023 r.	wtorek
5	Prezydium ORPiP	7 listopada 2023 r.	wtorek
6	Prezydium ORPiP	5 grudnia 2023 r.	wtorek
7	ORPiP	19 grudnia 2023 r.	wtorek

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy

Miło było po okresie pandemicznym znów wreszcie się spotkać na uroczystych obchodach Między-narodowego Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej w Koszalinie, w Szczecinku i innych podmiotach leczniczych. Raz w roku świętujemy i zaznaczamy doniosłość naszych profesji bo niewątpliwie sztuczna inteligencja nam nie grozi.

Jesteśmy po pierwszym posiedzeniu NRPIP mamy nowe władze przydzielone w NRPIP i komisje problemowe. Od 1 lipca mamy kolejny wzrost wynagrodzenia pracowników ochrony zdrowia przyznam, że w swojej długoletniej pracy nie myślałam, że doczekam się w miarę przyzwoitych wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych. Mam nadzieję, że zgodnie ze stanowiskiem NRPIP będą one wypłacane według posiadanych kwalifikacji. Projekt obywatelski OZZPIP oprócz zmiany współczynników zakłada gwarancję wynagrodzeń zgodnych z posiadanymi kwalifikacjami.

Na początek nowej kadencji także przypomnienie o zadaniach ustawowych samorządu zawodowego i strukturze organizacyjnej. Uchwalony na VIII Krajowym Zjeździe Kodeks Etyki Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej publikowaliśmy w poprzednim

biuletynie, ale także będziemy dystrybuować w formie książeczki. Aktualizacja zasad etyki postępowania pielęgniarek i położnych umożliwi zwiększenie efektywności prewencji zawodowych, co wpłynie na bezpieczeństwo wykonywania obu zawodów, ale także bezpieczeństwo pacjentów.

Realizujemy w dalszym ciągu specjalistyczne kursy unijne, bezpłatne dla pielęgniarek i położnych z dodatkowym prezentem w postaci tabletu. Kolejna relacja z ukończonego kursu i zaproszenie do udziału w następnych zaplanowanych.

Zaczyna się czas urlopów i zastużonego wypoczynku więc trochę refleksji nad zrozumieniem siebie, do tego dobra książka i słoneczna Hiszpania.

Zachęcam w dalszym ciągu do klikania na stronę internetową Izby, tam również znajdziecie Państwo biuletyn oraz aktualności samorządowe. Życzę udanego wypoczynku i słonecznej pogody.

Bożena Wojcikiewicz
Przewodnicząca Okręgowej
Rady Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie

Pani
Anna Okomońska

Z okazji wybrania Pani w drodze konkursu na stanowisko
Naczelniej Pielęgniarki Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Koszalinie

w imieniu swoim oraz
całej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie
życzę sukcesów, dużo wytrwałości, zdrowia i pomysłowości w realizacji zadań zawodowych
oraz spełnienia wszystkich pragnień i dążeń w życiu osobistym.

Przewodnicząca ORPiP
Bożena Wojcikiewicz

Koszalin dnia 27 czerwca 2023 roku.

Informacje z NRPIP

Uchwałą Nr 5/VIII/2023 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 12 czerwca 2023 r. wiceprezesami NRPIP zostali :

- **Andrzej Tytuła Wiceprezes NRPIP – pielęgniarz**
- **Ewa Molka Wiceprezes NRPIP – pielęgniarzka**
- **Anna Janik Wiceprezes NRPIP – położna**

Uchwałą Nr 6/VIII/2023 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 12 czerwca 2023 r. Sekretarzem NRPIP została wybrana:

- **Kamilla Gólcz**

Uchwałą Nr 7/VIII/2023 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 12 czerwca 2023 r. Skarbnikiem NRPIP została wybrana:

- **Danuta Adamek**

Uchwałą Nr 8/VIII/2023 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 12 czerwca 2023 r. Wybrano członków Prezydium NRPIP:

Pielęgniarki / Pielęgniarze

- **Anna Czarnecka**
- **Anna Dudzińska**
- **Katarzyna Florek**
- **Mariola Głowacka**
- **Sebastian Irzykowski**
- **Tomasz Kaczmarek**
- **Tomasz Krzysztyniak**
- **Ewa Mikołajczyk**
- **Beata Olejnik**
- **Marek Przybył**
- **Anna Szafran**

Położna

- **Wiesława Welke**

Uchwałą Nr 13/VIII/2023 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 13 czerwca 2023 r. powołano komisje i zespoły problemowe działające przy Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych:

Dla realizacji ustawowych zadań samorządu pielęgniarek i położnych Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych powołuje następujące komisje i zespoły problemowe:

- **Komisja Etyki,**
- **Komisja Prawa i legislacji,**
- **Komisja Kształcenia,**
- **Komisja Warunków pracy i płacy,**
- **Komisja Położnych,**
- **Komisja Podstawowej opieki zdrowotnej,**
- **Zespół ds. Kontroli organizatorów kształcenia,**
- **Zespół ds. Opieki długoterminowej i paliatywnej,**
- **Zespół ds. Domów pomocy społecznej,**
- **Zespół ds. Służb mundurowych,**
- **Zespół ds. Pielęgniarstwa ratunkowego,**
- **Zespół ds. Promocji zawodów,**
- **Zespół ds. Lecznictwa szpitalnego,**
- **Zespół ds. Zintegrowanego rozwoju,**
- **Zespół ds. Lecznictwa uzdrowiskowego i rehabilitacyjnego,**
- **Zespół ds. Pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania.**

Przewodniczący poszczególnych komisji i zespołów problemowych przedstawią na najbliższym posiedzeniu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych założenia do kadencyjnego planu pracy.

Mariola Łodzińska Prezes NRPIP

Andrzej Tytuła Wiceprezes NRPIP

Ewa Molka Wiceprezes NRPIP

Anna Janik Wiceprezes NRPIP

Kamilla Gólc Sekretarz NRPIP

Danuta Adamek Skarbnik NRPIP

Anna Czarnecka członek NRPIP

Anna Dudzińska członek NRPIP

Katarzyna Florek członek NRPIP

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

Mariola Głowacka członek NRPIP

Sebastian Irzykowski członek NRPIP

Tomasz Kaczmarek członek NRPIP

Tomasz Krzysztyniak członek NRPIP

Ewa Mikołajczyk członek NRPIP

Beata Olejnik członek NRPIP

Marek Przybył członek NRPIP

Anna Szafran członek NRPIP

Wiesława Welke członek NRPIP

ZADANIA NACZELNEJ RADY PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada wybiera spośród siebie Prezydium. Zaś Prezydium Naczelnej Rady stanowią: Prezes, wybrani przez Naczelną Radę wiceprezesa, sekretarza, skarbnik i członkowie.

Naczelna Rada kieruje działalnością samorządu w czasie pomiędzy Krajowymi Zjazdami. Do jej podstawowych obowiązków należy:

- wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu
- analizowanie i opiniowanie kierunków rozwoju ochrony zdrowia ludności
- przygotowanie wniosków dotyczących zasad etyki zawodowej
- ustalanie standardów zawodowych i standardów kwalifikacji zawodowych obowiązujących na poszczególnych stanowiskach pracy
- określanie zasady wykonywania obowiązku dotyczącego aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych przez pielęgniarki i położne
- reprezentowanie samorządu, w tym w ustalaniu warunków umów związanych z przekazywaniem przez ministra właściwego do spraw zdrowia środków finansowych na realizację zadań określonych w art. 91 ust. 1
- rozpatrywanie odwołań od uchwał okręgowych rad
- uchwalanie budżetu organów Naczelnej Izby
- podejmowanie uchwał w innych sprawach należących do samorządu niezastrzeżonych dla innych organów
- ustalenie wzorów pieczęci organów samorządu
- prowadzenie Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych
- opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej oraz zawodów medycznych
- prowadzenie rejestru ukaranych pielęgniarek i położnych
- ustalanie obszaru działania poszczególnych okręgowych izb, ich liczbę i siedziby na wniosek właściwych okręgowych zjazdów

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych określa, w drodze uchwały, wzór uroczystego stroju zawodowego pielęgniarki i położnej oraz zasady jego używania, mając na uwadze tradycję i historyczne uwarunkowania obu zawodów.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych określa, w drodze uchwały, ramowy program przeszkolenia, sposób i tryb odbywania oraz zaliczenia przeszkolenia, mając na uwadze konieczność odnowienia wiedzy i umiejętności praktycznych przez pielęgniarki i położne powracające do wykonywania zawodu oraz czas, w którym pielęgniarka i położna nie wykonywały zawodu.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych określa w drodze uchwały, wzór zaświadczeń, stwierdzających, że pielęgniarka lub położna posiada kwalifikacje zgodne z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom, Świadectwo lub inny dokument potwierdzający posiadanie formalnych kwalifikacji odpowiada dokumentom potwierdzającym formalne kwalifikacje pielęgniarki lub położnej wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz wzór zaświadczenia o przebiegu pracy zawodowej.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych prowadzi Rejestr Organizatorów Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w przypadku okręgowych izb pielęgniarek i położnych oraz utworzonych przez nie spółek prawa handlowego, w których posiadają one udziały lub akcje, lub innych utworzonych przez nie podmiotów.

STANOWISKO NR 1 NACZELNEJ RADY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH Z DNIA 14 CZERWCA 2023 R. W SPRAWIE STOSOWANIA USTAWY Z DNIA 8 CZERWCA 2017 R. O SPOSOBIE USTALANIA NAJNIŻSZEGO WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO NIEKTÓRYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH LECZNICZYCH

Stanowisko nr 1

Mając na uwadze wpływające do Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych („NRPiP”) informacje o działaniach pracodawców polegających na degradowaniu pielęgniarek/położnych zatrudnionych w podmiotach leczniczych do grup zawodowych nieodpowiadających kwalifikacjom zawodowym dotychczas wymaganym przez te podmioty na zajmowanych stanowiskach pod pretekstem dostosowania stanu rzeczy do przepisów prawa, NRPiP przedstawia poniższe stanowisko w zakresie stosowania ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (dalej jako „Ustawa”)

1. NRPiP stanowczo przeciwstawia się praktykom mogącym nosić znamiona przestępstwa złośliwego i uporczywego naruszania praw pracowniczych z artykułu 218 Kodeksu karnego.

2. W myśl §1a powołanego wyżej przepisu Kodeksu karnego, przestępstwo popełnia osoba, która wykonując czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, złośliwie lub uporczywie narusza prawa pracownika wynikające ze stosunku pracy lub ubezpieczenia społecznego.

3. Jednym z podstawowych praw pracownika jest prawo do godziwego wynagrodzenia zagwarantowane w przepisie art. 13 Kodeksu pracy.

4. Pojęcie godziwego wynagrodzenia zostało zaczerpnięte z Europejskiej Karty Społecznej z 1961 r., którą Polska podpisała w listopadzie 1991 r., w momencie wstępowania do Rady Europy. W myśl postanowień deklaracyjnych Karty, wszyscy pracownicy mają prawo do godziwego wynagrodzenia, zapewniającego wystarczający poziom życia ich samych i ich rodzin.

5. Prawo do godziwego wynagrodzenia jest zagwarantowane między innymi regulacjami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Natomiast, zapisami Ustawy Państwo zagwarantowało poziom najniższych wynagrodzeń pielęgniarek i położnych.

6. Zatem, dokonywanie wypowiedzeń zmieniających warunków pracy i płacy pielęgniarkom i położnym proponując zakwalifikowanie do grupy o niższym wskaźniku w sytuacji, gdy pracodawca korzystał już z wyższych kwalifikacji zawodowych pracownika, powinno zostać potraktowane jako złośliwe naruszenie praw pielęgniarek i położnych, sankcjonowane karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

7. „Złośliwość” w orzecznictwie oznacza działanie sprzeczne z interesem pracowników, podjęte bez racjonalnego wytłumaczenia. Zwrot ten określa stronę podmiotową sprawcy, wskazując na jego motywację sprowadzającą się do chęci wyrządzenia danej osobie krzywdy, nieprzyjemności, poniżenia. Kwestię złośliwości w naruszaniu praw pracowniczych wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Gdańsku – II Wydział Karny w wyroku z 30 marca 2017 roku, II AKa 256/16. Wskazał, że złośliwość w rozumieniu art. 218 § 1a Kodeksu karnego wyraża się w niedającej się racjonalnie uzasadnić woli zaszkodzenia pracownikowi – perfidnym zachowaniu, dokuczeniu mu, poniżeniu, wyrządzeniu krzywdy.

8. Taką też krzywdę, nieprzyjemności i poniżenie doświadczają pielęgniarki i położne, które podnoszą swoje kwalifikacje i teraz w obliczu przepisów Ustawy zostają zdegradowane do niższych grup tylko dlatego, że kierownik podmiotu leczniczego uznaje, że ich kwalifikacje nie są już potrzebne, nie są wymagane na danym, niższym stanowisku.

9. Nagle to, co było ważne, staje się bezużyteczne bo jedynym celem jaki przyświeca zarządzającym podmiotom leczniczym jest rachunek wyników a nie kompetentny, wykształcony, doceniony i zmotywowany personel. Takie zachowanie stoi w sprzeczności z dobrem pacjentów, z ich potrzebami i oczekiwaniami a przede wszystkim z nadzieją, że lata opłacanych składek na ubezpieczenie społeczne przełożą się na jakość pomocy i opieki zapewnianej przez personel wynagradzany zgodnie z Ustawą, bez kuglarstwa i mataczenia.

10. Dodatkowo, działania polegające na degradacji pielęgniarek i położnych powinny zostać ocenione w świetle przepisu art. 83 Kodeksu cywilnego, który na podstawie art. 300 Kodeksu pracy ma zastosowanie do stosunków pracy. W sytuacji bowiem, gdy wręczone zostają wypowiedzenia zmieniające obejmujące zmianę stanowiska na niższe a w rzeczywistości pracownik wykonywać będzie te same lub podobne czynności, to takie wypowiedzenie jest czynnością dokonaną jedynie dla pozorów, w celu wywołania określonych skutków prawnych, tj. przyznania niższego niż należne wynagrodzenia na podstawie Ustawy. Tymczasem, pozorna czynność jest nieważna na mocy art. 83 Kodeksu cywilnego.

11. Ponadto, opisywany proceder w podmiotach leczniczych może zostać oceniony mając na uwadze przepis art. 94³ Kodeksu pracy. W określonych okolicznościach degradacja jest elementem mobbingu, któremu poddawany jest pracownik. Udowodnienie natomiast mobbingu będzie nieść za sobą poważne konsekwencje dla pracodawcy, który w arsenale środków do mobbowania stosował degradację. Konsekwencje zatem dla zarządzających podmiotami leczniczymi mogą być bardzo poważne bo obejmujące zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, nie wspominając o odpowiedzialności karnej.

12. Zatem, NRPiP sprzeciwia się dalszemu, uporczywemu niestosowaniu Ustawy przez zarządzających podmiotami leczniczymi. Mając powyższe na uwadze, NRPiP w całej rozciągłości popiera poprzednio wydane stanowiska w zakresie stosowania przepisów Ustawy i po raz kolejny apeluje do kierowników podmiotów leczniczych o zaprzestanie praktyk poszukiwania rozwiązań w celu niestosowania Ustawy, narażających bezpieczeństwo prawne podmiotów leczniczych i swoje jako zarządzających.

Sekretarz NRPiP
Kamilla Gólcz

NACZELNA IZBA
PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Prezes NRPiP
Mariola Łodzińska

29 czerwca 2022 weszła w życie Ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022 poz. 1352).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce w 2022 r. wyniosło - jak ogłosił prezes GUS - 6346,15 zł, co oznacza, iż najniższe wynagrodzenia obowiązujące od 1 lipca 2023 roku będą wynosiły:

Lp.	GRUPA ZAWODOWA	WSPÓŁCZYNNIK PRACY	WYNAGRODZENIE OD 1 LIPCA 2023 (ZŁ)	WZROST WZGLĘDEM 2022 ROKU (zł)
1	Lekarz albo lekarz dentyista ze specjalizacją	1,45	9201,92	991,25
2	Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny, psycholog kliniczny, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1, 3 i 4 z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie magisterskim i specjalizacją, pielęgniarka z tytułem zawodowym magister pielęgniarstwa albo położna z tytułem magister położnictwa z wymaganą specjalizacją w dziedzinie pielęgniarstwa lub w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	1,29	8186,53	881,87
3	Lekarz albo lekarz dentyista, bez specjalizacji.	1,19	7551,92	813,51
4	Stażysta	0,95	6028,84	649,44
5	Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny, pielęgniarka, położna, technik elektroradiolog, psycholog, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-4 z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie magisterskim; pielęgniarka, położna z wymaganym wyższym wykształceniem (studia I stopnia) i specjalizacją, albo pielęgniarka, położna ze średnim wykształceniem i specjalizacją.	1,02	6473,07	697,29
6	Fizjoterapeuta, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny, technik elektroradiolog, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-5 z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie studiów I stopnia; fizjoterapeuta, ratownik medyczny, technik analityki medycznej, technik elektroradiolog z wymaganym średnim wykształceniem albo pielęgniarka albo położna z wymaganym średnim wykształceniem, która nie posiada tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.	0,94	5965,38	642,60
7	Inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-6 z wymaganym średnim wykształceniem oraz opiekun medyczny.	0,86	5457,69	587,91

W trakcie 79. posiedzenia Sejmu, zaplanowanego w dniach 11-13 lipca, odbędzie się pierwsze czytanie obywatelskiego projektu ustawy o wynagrodzeniach przygotowanego przez pielęgniarki zrzeszone w Ogólnopolskim Związku Zawodowym Pielęgniarek i Położnych.

Wyższe współczynniki pracy dla pielęgniarek. Projekt ustawy w Sejmie zakłada:

- podniesienie współczynników pracy dla 5. i 6. grupy zawodowej (odpowiednio z 1,02 na 1,19 oraz z 0,94 na 1,09),
- powiązanie wynagrodzenia z faktycznie posiadanymi kwalifikacjami przez zmianę zapisu "kwalifikacje wymagane" na "kwalifikacje posiadane",
- gwarancję przekazywania środków na pokrycie wzrostu minimalnego wynagrodzenia określonego ustawą w ramach systemu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych,
- zaliczenia każdej pielęgniarki i położnej do grupy o wyższym współczynniku od następnego miesiąca po udokumentowaniu uzyskanych przez nią kwalifikacji.

Zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych wg ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 628)

Ustawa określa organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków.

1. Samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych, zwany dalej „samorządem”, reprezentuje osoby wykonujące zawody pielęgniarstwa i położnictwa oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.
2. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega tylko przepisom prawa.
3. Przynależność pielęgniarek i położnych do samorządu jest obowiązkowa.
4. Jednostkami organizacyjnymi samorządu posiadającymi osobowość prawną są:
 - 1) Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, zwana dalej „Naczelną Izbą”;
 - 2) okręgowe izby pielęgniarek i położnych, zwane dalej „okręgowymi izbami”

Zadania i zasady działania samorządu

1. Zadaniem samorządu są w szczególności:

- 1) sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów;
- 2) ustalanie i upowszechnianie zasad etyki zawodowej oraz sprawowanie nadzoru nad ich przestrzeganiem;
- 3) ustalanie standardów zawodowych i standardów kwalifikacji zawodowych obowiązujących na poszczególnych stanowiskach pracy;
- 4) współdziałanie w ustalaniu kierunków rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa;
- 5) integrowanie środowiska pielęgniarek i położnych;
- 6) obrona godności zawodowej;
- 7) reprezentowanie i ochrona zawodów;
- 8) zajmowanie stanowiska w sprawach stanu zdrowia społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa oraz organizacji ochrony zdrowia;
- 9) edukacja zdrowotna i promocja zdrowia.

2. Samorząd wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) stwierdzanie i przyznawanie prawa wykonywania zawodu;
- 2) prowadzenie rejestrów na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. Nr 174, poz. 1039);
- 3) opiniowanie i przedstawianie wniosków w sprawie warunków wykonywania zawodów;
- 4) opiniowanie warunków pracy i płacy pielęgniarek i położnych;
- 5) opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia zawodowego;
- 6) prowadzenie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych;
- 7) przewodniczenie i uczestnictwo w komisjach konkursowych na kierownicze stanowiska pielęgniarstwa lub położnictwa oraz na inne stanowiska kierownicze w podmiotach leczniczych, o ile odrębne przepisy przewidują taki obowiązek;
- 8) opiniowanie projektów aktów normatywnych w zakresie dotyczącym ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej;
- 9) opiniowanie programów kształcenia zawodowego;
- 10) orzekanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej;
- 11) prowadzenie działalności edukacyjnej, naukowej lub badawczej;
- 12) udzielanie informacji na temat uznawania kwalifikacji zawodowych, uregulowań prawnych dotyczących ochrony zdrowia, ubezpieczeń społecznych oraz zasad etyki zawodowej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu;
- 13) współpracę z towarzystwami naukowymi, szkołami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą;
- 14) współpracę z organami administracji publicznej, samorządami i organizacjami pielęgniarek i położnych za granicą oraz samorządem innych zawodów medycznych w kraju;
- 15) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy materialnej dla pielęgniarek i położnych;
- 16) zarządzanie majątkiem własnym;
- 17) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 18) uznawanie kwalifikacji pielęgniarek i położnych będących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, zamierzających wykonywać zawód pielęgniarstwa lub położnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 19) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

3. W celu wykonywania zadania, o którym mowa w ust. 2 pkt 12, Naczelna Izba może tworzyć w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia ośrodki informacyjno-edukacyjne.

4. Uprawnienia samorządu wymienione w ust. 2 pkt 3 nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z odrębnych przepisów.

„Sukces polega na tworzeniu korzyści dla wszystkich i czerpaniu radości z tego procesu.
Jeśli skupisz się na tym i zastosujesz tę definicję, sukces będzie twój.”
– Kelly Kim

Obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej odbyły się 27 maja 2023r. w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie. Uroczystość poprowadziła Bernadetta Burszta-Czarnowicz, aktorka Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie. W imieniu Pani Bożeny Wojcikiewicz Przewodniczącej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie serdecznie powitała wszystkich uczestników uroczystości: parlamentarzystów, przedstawicieli środowisk medycznych oraz pielęgniarską kadrę kierowniczą – naczelne pielęgniarki i przełożone szpitali, sanatoriów, kierowników NZOZ-ów i zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, pielęgniarki i położne aktywne zawodowo, a także i te będące już na emeryturze.

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Dzień Położnej w Koszalinie

Po tej części głos zabrała Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie Bożena Wojcikiewicz. Wszystkim pielęgniarkom, pielęgniarzom i położnym złożyła życzenia, życząc wielu pomyślnych dni, szczęścia w życiu osobistym i rodzinnym, a w pracy zawodowej satysfakcji oraz radości i uśmiechu ze strony pacjentów. Podziękowała wszystkim, którzy od wielu lat podejmują działania na rzecz naszej grupy zawodowej, okazują zainteresowanie, wsparcie i angażują się w rozwiązywanie naszych problemów. Po wystąpieniu przewodniczącej głos zabrali zaproszeni goście, którzy wraz z pięknymi kwiatami przekazali słowa uznania dla naszego zawodu, życzyli zdrowia, optymizmu i wytrwałości w podejmowaniu inicjatyw służących dalszemu rozwojowi zawodowemu. Wielokrotnie podkreślili rolę i znaczenie pielęgniarki i położnych w procesie opieki zdrowotnej. Tradycja zawodu pielęgniarki i położnej jest bardzo długa. Dlatego też mamy nadzieję, że przyszłość tej profesji będzie równie pomyślna, byśmy mogły spoglądać w nią nie tylko z nadzieją, ale też dużą satysfakcją.

Obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej były okazją do wyróżnienia osób szczególnie zaangażowanych w pracę na rzecz samorządu zawodowego oraz ochrony zdrowia. Uchwałą Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych członkom Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie zostały nadane odznaczenia „ZASŁUŻONY DLA SAMORZĄDU PIELEŃNIAREKI POŁOŻNYCH” są to odznaczenia przyznawane członkom samorządu za zasługi w działalności na rzecz samorządu oraz upowszechniania etyki zawodowej, współdziałania na rzecz integrowania środowiska zawodowego oraz podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa i organizacji ochrony zdrowia.

Odznaczenia zostały wręczone przez Panią Gabrielę Hofman przedstawiciela Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych i Panią Bożenę Wojcikiewicz Przewodniczą Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Odznaczenia Srebrne „Zasłużony dla Samorządu Pielęgniarek i Położnych” otrzymały:

Małgorzata Fałtynowska - Pielęgniarka Przełożona – SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złotocięcu, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy III, IV, V i VI kadencji Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, Zastępca Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Pielęgniarek i Po-

żnych V i VI kadencji, Członek Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych III i IV kadencji, Członek Zespołu Pielęgniarek Epidemiologicznych.

Jolanta Herbuś - Pielęgniarka - Kierownik „Medycyny szkolnej – Zdrowa Szkoła” Koszalin, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy III, IV, V, VI, VII, VIII kadencji Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, Przewodnicząca Komisji ds. Pielęgniarek Środowiska Nauczania i Wychowania VII kadencji, Członek Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych III, IV, V, VI, VII kadencji, Członek Komisji ds. Indywidualnych Praktyk, Członek Komisji ds. Podstawowej Opieki Zdrowotnej IV, V, VI, VII kadencji, Członek Zespołu ds. opracowania strategii-modelu rozwoju pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania przy Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych, dwukrotny Delegat na Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych.

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Dzień Położnej

Jolanta Kiekisz - Pielęgniarka Przełożona- Szpital Regionalny w Kołobrzegu, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy V, VI, VII i VIII kadencji Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, Przewodnicząca Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych VII i VIII kadencji, Członek Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych VI kadencja.

Jolanta Stolarek - Pielęgniarka Naczelna, Z-ca dyrektora ds. Medycznych - Regionalne Centrum Medyczne Białogard, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy V, VI, VII i VIII kadencji Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, Przewodnicząca Okręgowej Komisji Rewizyjnej VII i VIII kadencji, Członek Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych V i VI kadencji.

Odnaczenia Brązowe „Zasłużony dla Samorządu Pielęgniarek i Położnych” otrzymały:

Chojnowska Anna - Położna - Szpital Wojewódzki Koszalin, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy VI i VII kadencji Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, Członek Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych VI kadencji, Członek Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych VII kadencji, Członek Komisji ds. Położnych.

Piekarski Zdzisław - Pielęgniarka - Szpital Wojewódzki Koszalin, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy VI i VII kadencji Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, Wiceprzewodniczący Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych VII kadencji.

Elżbieta Żebrowska - Pielęgniarka - Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Sławoborze, Delegat na Okręgowy Zjazd Wyborczy IV, V, VI, VII, VIII kadencji, Przewodnicząca Komisji Podstawowej Opieki Zdrowotnej VIII kadencji, Członek Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych VII kadencji, Członek Komisji Podstawowej Opieki Zdrowotnej w IV, V, VI, VII kadencji, Członek Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych VII kadencji.

W przerwie wszyscy uczestnicy uroczystości zostali zaproszeni na poczęstunek, była to również doskonała okazja na spotkanie i rozmowę z dawno nie widzianymi przez pandemię koleżankami i kolegami. Uroczystość zakończył spektakl komediowy „*Stosunki na szczytach*” Edwarda Taylora. Znakomita angielska farsa w wykonaniu aktorów Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie. Wartka akcja, zaskakujący finał, w którym nie brakuje komizmu i humoru wprowadził wszystkich uczestników we wspaniałą atmosferę i dobry nastrój.

Grażyna Margas

ZAPROSZENI GOŚCIE OBECNI NA UROCZYSTOŚCI:

- Barbara Grygorcewicz – przedstawiciel Wicemarszałka Województwa Zachodniopomorskiego Tomasza Sobieraja,
- Wojciech Kasprzyk - Z-ca Prezydenta Miasta Koszalina ds. Planowania i Cyfryzacji,
- Jan Kuriata - Przewodniczący Rady Miejskiej w Koszalin - Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie,
- Czesław Hoc - Poseł na Sejm RP,
- Błażej Papiernik - Dyrektor Biura Posła RP Radosława Lubczyka,
- Katarzyna Paprocka - Dyrektor Biura Posłanki RP Małgorzaty Prokop-Paczkowskiej,
- Gabriela Hofman - Przedstawiciel Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych - Przewodniczącą Szczecińskiej Rady Pielęgniarek i Położnych,
- Maria Matusiak - Wiceprzewodnicząca Szczecińskiej Rady Pielęgniarek i Położnych,
- Katarzyna Krystosik-Łasecka - Prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Koszalinie,
- Justyna Korzelska - Prezes Środkowopomorskiej Izby Aptekarskiej w Koszalinie,
- Jolanta Tuszyńska-Stasiak - Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Pielęgniarnictwa Epidemiologicznego,
- Monika Pawłowska - Prorektor ds. Nauczania i Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie,
- Bogusława Reszko-Szydłowska - Przewodniczącą Zarządu Regionu Zachodniopomorskiego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych,
- Pani kapitan Ewa Bajor - przedstawiciel Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie - starszego brygadiera Jacka Szpuntowicza,
- Pan major Tomasz Bacher - Kierownik Służby Zdrowia Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie,
- Krzysztof Wróblewski - Prezes Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Koszalinie,
- Antoni Burzyński - Przewodniczący Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych,
- ks. Piotr Litwiński - Kapelan szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie,
- ks. Dawid Andryszczak - Diecezjalny Duszpasterz Służby Zdrowia i Chorych w diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej,
- Elżbieta Czeszewska - Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Koszalinie,
- Tomasz Walasek - Dyrektor Szpitala Powiatowego w Sławnie, Dyrektor Specjalistycznego Zespół Gruźlicy i Chorób w Koszalinie,
- Rajmund Rajewski - Dyrektor ds. Medycznych Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie,
- Maciej Bejnarowicz - Dyrektora Sanatorium Uzdrawiskowego MSWiA w Kołobrzegu,
- Rajmund Michel - Prezes Uzdrawiska Połczyn Polska Grupa Uzdrawisk,
- Alina Niewiadomska - Dyrektor Sanatorium Cegielski Centrum Medyczne HCP w Dąbkach,
- Andrzej Sajewski - Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie.

Przemówienie Bożeny Wojcikiewicz - Przewodniczącej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie wygłoszone 27 maja 2023 podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie

Szanowni Państwo, Szanowni Goście, Drogie Koleżanki i Koledzy.

W dniu dzisiejszym obchodzimy uroczyste - Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Dzień Położnej. Jest to czas, w którym celebруем wartość naszych zawodów. Ale także czas, kiedy w szczególny sposób, warto dostrzec i docenić codzienny wysiłek pielęgniarek i położnych. Zawód pielęgniarki i położnej jest zawodem trudnym i odpowiedzialnym. Powierza nam się najwyższe dobro człowieka - jego zdrowie i życie.

Pomimo ciągłego postępu technologicznego w medycynie, nic nie jest w stanie, zastąpić fachowej opieki pielęgniarskiej i położniczej. Żaden nawet najnowocześniejszy sprzęt nie zdoła bowiem zastąpić empatii i współczucia dla pacjenta, który szuka zrozumienia i emocjonalnego wsparcia. Wykonywanie zawodu pielęgniarki i położnej wymaga od nas posiadania silnej osobowości, cierpliwości, szerokiej wiedzy medycznej, a także umiejętności praktycznych.

Współczesna pielęgniarka i położna to profesjonalistka, o dużych kompetencjach i kwalifikacjach, adekwatnych do obowiązujących w krajach Unii Europejskiej. Zawody pielęgniarki i położnej to zawody samodzielne, oraz zawody zaufania społecznego, utrzymujące się w rankingach na wysokich pozycjach wśród innych zawodów.

Niezmiernie cieszę się, że po pandemicznym trudnym okresie, szczególnie dla ochrony zdrowia, możemy się wszyscy spotkać w tak szerokim gronie i na tak ważnej dla nas, pielęgniarek i położnych - uroczystości.

Święta zawodowe są świętami radosnymi, ale także pełnymi refleksji nad kondycją zawodu zarówno jego osiągnięciami jak i problemami.

Niewątpliwie znaczącym, zawodowym osiągnięciem, dającym szansę na poszerzenie samodzielności i niezależności, jest uzyskanie nowych uprawnień i kompetencji przez pielęgniarki i położne. Pielęgniarka i położna, może dzisiaj udzielać porad pielęgniarskich i położniczych, wypisywać recepty, ordynować leki, badać pacjenta, kierować na różnego rodzaju badania.

Po latach działań i protestów ze strony samorządu, ale i także związków zawodowych pielęgniarek i położnych - nastąpił wzrost wynagrodzenia w ochronie zdrowia, oraz ustalono normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych.

Wydawałoby się, że dzięki temu, nastąpi wzrost zainteresowania zawodem pielęgniarki i położnej. Niestety ilość absolwentów pielęgniarstwa i położnictwa, jest niewystarczająca, aby zabezpieczyć system opieki zdrowotnej w realizację świadczeń. Z prognoz wynika, że 2030 roku w systemie zabraknie ok. 100 tys. pielęgniarek i położnych czyli ok. 35%. Sytuację dzisiaj ratują pielęgniarki i położne, które pozostają w systemie pomimo ukończenia 60 r.ż. Gdyby dzisiaj odeszły na emeryturę część podmiotów leczniczych musiałaby się zamknąć. Zmiany demograficzne powodują, stały wzrost zapotrzebowania na profesjonalną opiekę pielęgniarską, a osiągnięcie poziomu zastępowalności odchodzącej na emeryturę kadry, nowym personelem w obecnej sytuacji staje się mało prawdopodobne. Średnia wieku pielęgniarek i położnych rośnie, wskaźnik ilości pielęgniarek na 1000 mieszkańców w Polsce, to jedno z ostatnich miejsc w Europie. Luki pokoleniowej nie da się zastąpić, absolwentami pielęgniarstwa i położnictwa w szybkim i krótkim czasie. Aby sytuacja mogła się ulec poprawie rocznie musiałoby kończyć studia ok. 20 tys. absolwentów czyli 3 razy więcej niż obecnie.

Mając na uwadze, przyszłość polskiego pielęgniarstwa i położnictwa - należy na szeroką skalę prowadzić działania promujące zawód pielęgniarki i położnej, aby młodzi ludzie zechcieli wejść w szeregi studentów pielęgniarstwa i położnictwa, a następnie zasili system ochrony zdrowia, w zawody tak dzisiaj deficytowe.

Szanowni Państwo

Samorząd zawodowy rozpoczyna nową VIII kadencję pracy. Jesteśmy po Krajowym Zjeździe, mamy nowe władze i nowe wyzwania.

Główne problemy programowe na VIII kadencję przyjęte na Krajowym Zjeździe to m.in.

1. Utrzymanie dwustopniowego kształcenia pielęgniarek i położnych na studiach I i III stopnia.
2. Wprowadzenie mechanizmów weryfikacji obowiązku aktualizacji i podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pielęgniarki i położne w formie aktu prawnego.
3. Określenie kompetencji zawodowych po ukończeniu poszczególnych rodzajów i dziedzin kształcenia podyplomowego, oraz wskazanie uprawnień do realizacji poszczególnych świadczeń zdrowotnych.
4. Opracowanie, wdrożenie standardów organizacyjnych w poszczególnych dziedzinach pielęgniarstwa i położnictwa.
5. Określenie, w aktach prawnych, liczby i kwalifikacji pielęgniarek i położnych w poszczególnych zakresach świadczeń zdrowotnych, jako bezwzględnego kryterium finansowania świadczeń ze środków publicznych.
6. Nowelizacja przepisów, w zakresie współczynników pracy dotyczących wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych, z uwzględnieniem posiadanych kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego.
7. Kontynuacja działań w zakresie utrzymania praktyk zawodowych pielęgniarek i położnych, w ramach działalności gospodarczej w systemie ochrony zdrowia, przede wszystkim w podstawowej opiece zdrowotnej, opiece długoterminowej i hospicyjnej. Przed nami dużo pracy.

Szanowni Państwo.

Dziękuję wszystkim, którzy od wielu lat podejmują trud działania na rzecz naszej grupy zawodowej, okazują zainteresowanie, dają wsparcie i angażują się w niełatwe procesy rozwiązywania naszych problemów zawodowych.

Drogie Koleżanki i Koledzy

Dziękuję Wam za fachowość, wrażliwość i zrozumienie oraz składam Wam wyrazy najwyższego szacunku i uznania za odpowiedzialność i codzienną pracę na rzecz pacjentów i ich rodzin.

Z okazji naszych świąt zawodowych życzę wszystkim pielęgniarkom, pielęgniarzom, położnym wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i rodzinnym, a w pracy zawodowej satysfakcji, spełnienia i uśmiechu ze strony pacjentów.

Sz szczególnie gratuluję Pielęgniarkom/Pielęgniarzom i Położnym, którzy dzisiaj zostaną wyróżnieni - odznaczeniem za pracę w samorządzie zawodowym „Zasłużony dla samorządu pielęgniarek i położnych”.

Życzę wszystkim radosnego świętowania.

Dziękuję bardzo.

Bożena Wojcikiewicz

Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie

W dniu 12 maja 2023 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarek i Położnych, w kościele pw. św. Kazimierza w Koszalinie, po raz 12-ty odbyła się uroczysta Msza Św. w intencji pielęgniarek i położnych. Uroczystość uświetnił udział Orkiestry Wojskowej Sił Powietrznych z Koszalina.

Po Mszy św. orkiestra odegrała Hymn Pielęgniarski oraz kilka utworów: między innymi „Do zakochania jeden krok” Andrzeja Dąbrowskiego czy Toma Jonesa „Sexbomb” z piękną choreografią przygotowaną specjalnie dla nas przez muzyków. Nie zabrakło naszego ulubionego utworu grupy The Champs pt. „Tequila”.

Po uroczystości był poczęstunek. Dla wszystkich był to mile spędzony czas spotkań, rozmów i wspomnień.

Organizatorka Irena Rek

Dzień Pielęgniarki w Szczecinku

W tym roku Szczecinek wyjątkowo uroczysto obchodził „Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej” 12. 05. 2023. Majowe święto wielokrotnie było pomijane, zapomniane lub celebrowane we własnym gronie. W tym roku było inaczej. Zarząd Szpitala w Szczecinku Sp. z o. o. pod przewodnictwem Pani Prezes Ewy Mikłasz zorganizował niezwykle ciekawy wieczór wszystkim pielęgniarkom. Otrzymałyśmy pięknie wykonane zaproszenia na koncert w wersji drukowanej z wyprzedzeniem. Spotkanie odbyło się w sali bankietowej. Rozpoczęło się uroczystym powitaniem i koncertem lokalnych grup muzycznych i wokalnych. Towarzyszące łzy wzruszenia po przywitaniu pielęgniarek przez władze miasta i Panią Prezes Zarządu Szpitala w Szczecinku – Ewę Mikłasz, wypowiedzianych życzeniach, lśniły w oczach każdej pielęgniarki. Naczelnia Pielęgniarka Szpitala w Szczecinku – Pani Sylwia Kukieła podziękowała w imieniu nas wszystkich i powitała pielęgniarki z wielką uprzejmością. W tle refleksyjnych utworów muzycznych wyświetlała się prezentacja multimedialna stworzona ze starych zdjęć przedstawiających pielęgniarki. Wiele z tych Pań ze zdjęć było gośćmi, wspominały pracę sprzed kilku, kilkunastu, kilkudziesięciu lat. Wiele Pań Pielęgniarek pomimo zmian po upływie lat, nadal jest równie młoda duchem i zaangażowaniem. Niektórych z nich niestety już wśród nas nie ma. W tym dniu wydawało się jakby były obok nas lub gdzieś w pamięci, w sercach, bardziej obecne. Prowadzący: Pani Żaneta Kozanecka – pracownik Starostwa Powiatowego w Szczecinku i Szpitala w Szczecinku, Pan Piotr Rozmus – Rzecznik prasowy Starostwa Powiatowego w Szczecinku, co więcej pisarz, którego nazwisko czytelnikom jest na pewno znane, wyjątkowo, wręcz magicznie wprowadzali nas w uroczysty nastrój koncertu. Każda z Pań otrzymała prezent. Upominek w postaci bransoletki jednej z prestiżowych marek jubilerskich, zapakowaną w drewnianą skrzyneczkę, w której po otwarciu widać serce z napisem: "Dziękujemy . Zarząd Szpitala w Szczecinku ". Ten wyjątkowy czas ubogacił nas poczęstunkiem. Wytrawne, subtelnie wykonane przekąski i posiłki, których nie powstydziliby się żaden mistrz kuchni. Poczuliśmy się wyróżnione. Wspólne fotografie przy „ściance” na tle skrzydeł, nowy zapach i dotyk dumy z wykonywanej pracy. Niezmiernie ważne atuty, które otrzymałyśmy w pakiecie z tym pięknym prezentem jakim był uroczysty czas naszego święta.

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Dzień Położnej

Kilka słów pielęgniarek koordynujących:

„Zawód pielęgniarki, czy położnej to naprawdę ciężka i odpowiedzialna praca, mimo że jesteśmy tylko ludźmi oczekuje się od nas uśmiechu, gotowości i determinacji bez względu na wszystko. Codziennie czekają nowe wyzwania i emocje. Zorganizowany przez Zarząd Szpitala -Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej to pierwsza taka inicjatywa - bardzo miła niespodzianka - dzięki której, w tym ważnym dla nas dniu, same czułyśmy się zaopiekowane. Piękne wzniosłe koncerty chóralne, kolorowy poczęstunek, pokaz slajdów, który przeniósł nas nieco w czasie i wiele ciepłych słów i podziękowań za pracę na pewno "dodały nam skrzydeł". Serdecznie dziękujemy, w szczególności Pani Prezes Ewie Mikłasz, za wkład w organizację i wielkie serce. „Gwarantujemy że , na pewno pomnożymy dobro.” - *Magdalena Zielińska* - pielęgniarka koordynująca - SOR Szpital w Szczecinku.

„Ze wszechmiar spotkanie piękne i wzruszające z łezką w oku. Ogrom życzeń i podziękowań , cudownych wspomnień w miłej atmosferze. Wspomnienia wiecznie żywe, gdyż wiele koleżanek pielęgniarek już niestety z nami nie ma. Było nam bardzo miło i przesympatycznie. Pięknie dziękujemy Pani Prezes i całemu Zarządowi Szpitala, Panu Staroście i wszystkim, którzy o nas pamiętali. Dziękujemy za wspaniałe występy chórów , poczęstunek oraz prezenty niespodzianki. Dziękujemy prowadzącym imprezę oraz wszystkim którzy przyczynili się do tego, że ten dzień był dla nas naprawdę wyjątkowy.” - *Beata Wiśniewska* - pielęgniarka koordynująca - oddział internistyczny Szpital w Szczecinku.

„Bądźmy wdzięczni wobec ludzi, którzy czynią nas szczęśliwymi. Oni są uroczymi ogrodnikami, dzięki którym nasze dusze rozkwitają.” *Marcel Proust*

„Chcielibyśmy złożyć najszczerze podziękowania Pani Prezes Ewie Mikłasz, za organizację, tak pięknego i wzruszającego Dnia Pielęgniarki i Położnej. Był to wspaniały czas, kiedy mogliśmy poczuć dumę, radość, satysfakcję z tego, że wykonujemy tak ważny i piękny zawód. Pani Ewo, dziękujemy za docenienie i dbanie by nasze dusze kwitły i dawały nam siły do dalszej pracy”. - *Jolanta Chitruszko* - kierownik ZOL Szpital w Szczecinku.

„Bardzo dziękujemy za piękną oprawę tak doniosłej i ważnej dla nas uroczystości. Niezapomniane wydarzenie ubogacające i pełne wzruszeń” - *Elżbieta Król* - pielęgniarka koordynująca - oddział ginekologiczno - położniczy Szpital w Szczecinku.

„Za nami uroczystość z okazji dnia pielęgniarki otwierająca nowy rozdział w historii naszego szpitala. Pragniemy podziękować Pani Prezes i wszystkim zaangażowanym przy organizacji niezwykłego i wzruszającego spotkania, które znacząco wpłynęło na motywację do dalszej pracy. Tworzymy rodzinę zawodowców i życzymy sobie, by Nasza Rodzina nieustannie się powiększała. Pielęgniarki oddziału pediatrycznego” - *Alicja Aleksandrowicz* - pielęgniarka koordynująca - oddział pediatryczny Szpital w Szczecinku.

„ W imieniu pielęgniarek z oddziału chirurgii dziękujemy Pani Prezes i Zarządowi Szpitala w Szczecinku za zaangażowanie, za wzruszające chwile z łezką w oku. Dziękujemy za piękny występ chóru i piękny czas” - *Teresa Kowalczyk* - pielęgniarka koordynująca - oddział chirurgii ogólnej i onkologicznej Szpital w Szczecinku.

Tak, w tym roku nasz dzień był naprawdę wyjątkowy. Dodał nam siły, wiary w sens też innych niż te, które towarzyszyły wspólnemu świętowaniu, dodał wiary i odświeżył nasze powołanie do pielęgniarstwa - wyjątkowego zawodu, jaki mamy zaszczyt wykonywać. Dziękujemy Pani Prezes i wszystkim zaangażowanym raz jeszcze za okazane dobro i bezkonkurencyjną wspaniałość, pomimo, że słowa nie oddadzą emocji nam towarzyszącym. Poniżej dotychczas życzenia swojego autorstwa, które też wybrzmiały podczas uroczystości.

Iwona Sakrajda

W Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie odbył się kolejny bezpłatny kurs specjalistyczny realizowany w ramach projektu nr POWR.07.01.00-00-0004/22 pn. „Wsparcie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych” realizowanego w ramach Działania 7.1 Oś priorytetowa VII Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z zakresu WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO PACJENTA I JEGO RODZINY DLA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH. Kierownikiem kursu była magister pielęgniarstwa oraz pielęgniarka specjalistka w dziedzinie Pielęgniarstwa onkologicznego Pani Dorota Fenkanin.

Kurs rozpoczął się w dniu 12 maja 2023 r. a zakończył 28 czerwca 2023 r. łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację programu kursu specjalistycznego w kontakcie z wykładowcą/opiekunem stażu wyniósł 70 godzin dydaktycznych. Zajęcia teoretyczne – 58 godz. odbywały się w siedzibie Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie, zajęcia praktyczne - 12 godz. odbywały się w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie. W kursie uczestniczyły 32 osoby (25 pielęgniarek i 7 położnych).

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
PolskaUnia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

KURSY, SZKOLENIA, KSZTAŁCENIE

Wykaz świadczeń zdrowotnych, do których jest uprawniona pielęgniarka, położna po ukończeniu kursu specjalistycznego WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE PACJENTA I JEGO RODZINY:

1. Ocena stanu zdrowia psychicznego pacjentów na podstawie badania podmiotowego i przy użyciu specjalistycznych skal:

- pomiar stopnia radzenia sobie ze stresem przy użyciu skali mini – COPE.
- pomiar i monitorowanie natężenia kryzysu przy użyciu Trójwymiarowego Modelu Oceny Kryzysu (TAF, ang. Triage Assessment Formular).
- pomiar adaptacji pacjenta do choroby i hospitalizacji przy użyciu skal: PSS-10, MINI-MAC, AIS.
- pomiar ryzyka wystąpienia zachowań suicydalnych Columbia przy użyciu skal: Suicide Severity Rating Scale (C-SSRS), Suicide Behaviour Questionnaire Revised (SBQ-R).
- opracowanie i wdrożenie planu interwencji kryzysowej oraz wdrożenie procedury ACT postępowania z osobą znajdującą się w kryzysie.
- ocena stanu duchowego pacjenta.
- zastosowanie terapii wzmacniającej godność w pracy z pacjentem.
- rozpoznanie żałoby powikłanej.
- opracowanie i wdrożenie programu psychoedukacyjnego.
- zastosowanie technik relaksacyjnych oraz praktyki uważności.
- udzielenie porady pielęgniarskiej/położniczej pacjentowi i jego rodzinie w zakresie oceny stanu psychicznego.
- udzielenie porady pielęgniarskiej/położniczej pacjentowi i jego rodzinie w zakresie wsparcia psychologicznego.
- skierowanie pacjenta do specjalistycznej pomocy psychiatrycznej/psychologicznej.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Szkolenie zrealizowane w ramach realizacji projektu:
Wsparcie kształcenia podyplomowego pielęgniarek
i położnych. Program operacyjny Wiedza Edukacja
Rozwój na lata 2014-2020 (Po WER 2014-2020)
finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POWR.07.01.00-00-0004/22.

Twój sukces w Twoich rękach.

Niezaprzeczalną zaletą szkoleń jest poszerzanie wiedzy teoretycznej, wymiana doświadczeń z ludźmi, często możliwość nawiązania współpracy.

Podnoszenie kwalifikacji daje możliwość podejmowania coraz większych wyzwań, co często prowadzi do awansu.

23 czerwca 2023 r. w siedzibie OIPIP w Koszalinie odbyło się szkolenie pt. „**Kompendium opieki stomijnej w zakresie innowacyjnych rozwiązań terapeutycznych dla pacjentów**”.

Stare przysłowie mówi, że najtrudniejszy jest pierwszy krok. Najważniejsze, żebyśmy zaakceptowali nowy stan rzeczy i nie dali sobie wmówić, że stomia jest chorobą. To zmiana anatomiczna powstała wskutek operacji, która u dużej grupy pacjentów jest odwracalna (tzw. stomia czasowa), co oznacza, że po zagojeniu się pozostałej części zoperowanych jelit i ustąpieniu objawów choroby – jeśli tylko zachowane zostały zwieracze odbytu – istnieje szansa na odtworzenie fragmentu przewodu pokarmowego i przywrócenie normalnego sposobu wypróżniania.

W przypadku zmian nowotworowych, kiedy usunięte zostało całe jelito wraz ze zwieraczami odbytu, trzeba zaakceptować obecność woreczków z treścią jelitową w brzuchu. Wytworzona stomia jest wówczas zabiegiem ratującym życie i ma charakter stały. Stomia, zwana przetoką, jest efektem chirurgicznego połączenia światła przewodu pokarmowego lub innej części jelita czy dróg moczowych ze skórą. Utworzenie przetoki to procedura ratująca zdrowie, a nawet życie. W zależności od tego, czy mamy do czynienia z przewodem pokarmowym, czy z drogami moczowymi, inaczej nazwiemy konkretny rodzaj stomii, tj.:

- ileostomia dotyczy jelita cienkiego;
- urostomia związana jest z moczowodami;
- kolostomia, czyli stomia jelita grubego, zwana odbytem brzuszny.

Stomia nazywana jest również skrótowo sztucznym odbytem. Warto dodać, że u części pacjentów jest to zabieg odwracalny.

W szkoleniu uczestniczyło 30 pielęgniarek i położnych z naszego regionu. Szkoleniowiec firmy Coloplast zapoznała słuchaczy z całą gamą sprzętu stomijnego i środków pielęgnacyjnych. Omówiła każdy rodzaj stomii i sprzętu jej dedykowanego. Mówiła o tym, jakich środków ochronnych i gojących użyć, aby mieć pewność, że na pewno pomożemy pacjentowi z jego problemem.

Wiele obiegowych opinii na temat stomii, często bezmyślnie rozpowszechnianych w dyskusji, czy internecie jest krzywdząca oraz dezorientująca szczególnie dla pacjentów i ich rodzin. Liczne ze stwierdzeń można po prostu włożyć między bajki, jak chociażby ta, że stomia śmierdzi.

Z krążącymi mitami na temat przetoki należy rozprawić się raz na zawsze:

Mit 1 - Stomia wiąże się z nieprzyjemnym zapachem.

Popularny mit na temat stomii jest taki, że zawsze nieprzyjemnie pachnie. Wynikać to może najczęściej z:

- nieprawidłowego założenia sprzętu, nieregularnej, zbyt rzadkiej wymiany worków stomijnych,
- słabej jakości sprzętu stomijnego.

Są to jednak przypadki marginalne, nad którymi przy odpowiednim wsparciu można spokojnie zapanować. Dotyczy to zwłaszcza osób leżących, które nie mogą samodzielnie systematycznie wymieniać worków. Warto podkreślić, że właściwie dobrany sprzęt oraz przestrzeganie podstawowych zasad pielęgnacji samej stomii i skóry wokół, skutecznie uniemożliwiają powstanie jakiegokolwiek wyczuwalnej, przykłej woni. Posiadają filtr neutralizujący, a rynek dodatkowo oferuje produkty likwidujące nieprzyjemny zapach, jak np. krople czy spray.

Mit 2 - Stomia nie pozwala na normalne funkcjonowanie.

- Panuje powszechne przeświadczenie, że osoby po wyłonieniu stomii już nigdy nie będą prowadzić życia towarzyskiego oraz pracować w sposób, który robiły to przed zabiegiem. Jest to spore uogólnienie i w dużej mierze zależy od rodzaju wykonywanych obowiązków. Wyjątek stanowią np. sporty urazowe, jak np. boks.
- W skrajnych przypadkach, kiedy charakter dotychczasowej pracy wyklucza powrót (np. praca w wysokich temperaturach lub bardzo duży wysiłek fizyczny, który może prowadzić do powstania przepukliny okołostomijnej), z pewnością lekarz o tym informuje. Zazwyczaj jednak zapoznanie się z zasadami pielęgnacji stomii i wymiany worków jak najbardziej pozwala na kontynuowanie dotychczasowej aktywności.
- Oprócz wskazówek, jak dbać o skórę wokół stomii, kluczowe okazuje się pokonanie własnej bariery psychologicznej i lęków, które budzą się po operacji.

Mit 3 - Kobiety ze stomią nie mogą zajść w ciążę i mieć dzieci.

- Stomia a ciąża to wciąż jeszcze temat tabu. Choć w większości przypadków nie ma przeciwwskazań do posiadania dzieci, to problem tkwi w przełamaniu bariery lęku przez same kobiety, stojące przed decyzją o powiększeniu rodziny. Na początku pojawiają się obawy związane z odklejeniem stomii podczas kontaktu seksualnego, także z dźwiękami, które mogą wydobywać się ze stomii. Wiele obaw towarzyszy również kobietom, które starają się o dziecko

Mit 4 - Osoby ze stomią nie mogą się kąpać w basenie.

- Posiadanie odpowiednio dopasowanego sprzętu stomijnego nie stanowi przeszkody, by w pełni korzystać z dobrodziejstw parków wodnych. Kąpiel w morzu, basenie, czy jakimkolwiek innym akwenie jest dostępna dla stomików dzięki wodoodpornym właściwościom sprzętu stomijnego. Jedyne, o czym trzeba pamiętać, to jego wcześniejsze opróżnienie, które zagwarantuje, że nie będzie się odklejał podczas kąpieli. Ważne jest, by zakryć filtr na czas pływania, a także, by mieć zapasowy sprzęt pod ręką. Warto również sprawdzić, czy obiekt, do którego się wybieramy, dopuszcza w swoim regulaminie możliwość kąpieli dla osób ze stomią.
- Jeśli szczelność sprzętu budzi nasze wątpliwości, najlepiej jest wypróbować go podczas kąpieli w wannie, przed udaniem się na basen. Właściwie dobrany i wypróbowany wcześniej sprzęt daje pewność, że pod wodą nie dojdzie do żadnych niepożądanych sytuacji, jak np. odklejenie się.

Mit 5 - Osoby ze stomią nie mogą kontynuować życia seksualnego sprzed stomii

- Stomia a seks – czy to możliwe? Podobnie, jak w przypadku zajścia w ciążę, wygląda sytuacja z powrotem do życia seksualnego. To, co dzieli zbliżenia intymne sprzed stomii z kontaktami po niej, to zwykle obawy przed uszkodzeniem miejsca operowanego sprzętu, a także potencjalne ograniczenia w stosowaniu niektórych pozycji. Odrębną kwestią jest także akceptacja swojego ciała przez stomika, a także partnera/partnerkę. Właściwie, jeśli obie strony postawią na otwartość, rozmowę i czułość, aspekt seksualny przestanie być tematem tabu. Seks ze stomią jest możliwy, a dla budowania bliskości w związku nawet wskazany. Stomia nie powinna być przeszkodą, a jedynie okolicznością, którą należy uwzględnić podczas zbliżeń.

Życie ze stomią nie straci na swojej jakości, jeśli tylko pacjent otoczony jest mądrymi i empatycznymi ludźmi. Fachowa wiedza oraz wsparcie bliskich sprawia, że żadne mity o stomii nie są w stanie pozbawić stomika radości życia. Edukujmy siebie oraz innych w tym temacie, a łatwiej będzie powrócić do normalności.

W trakcie spotkania Pani Małgorzata Pudło - Pielęgniarka Stomijna z wieloletnim stażem omówiła bardzo ciekawe przypadki stomii powikłanych, dla każdego rodzaju znalazła rozwiązanie w zaopatrzeniu pacjenta i pokazała praktyczną recepturę na pielęgnowanie skóry wokół przetoki.

Uczestnicy z ciekawością chłonili wiedzę przy poczęstunku, kawce i herbatce.

Z niecierpliwością czekają na następne szkolenie zorganizowane przez Zespół Leczenia Ran działający przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie.

Dorota Fenkanin

Andaluśia

Kilometry plaż, słońce przez 300 dni w roku, rajskie jedzenie i... tanie bilety lotnicze – to zaledwie kilka atutów Malagi. Położona w Andaluzji, na wybrzeżu słońca Malaga to świetny kierunek sam w sobie.

Będąc na miejscu warto wykupić specjalny bilet autobusowy, którym możemy jeździć 24h. Zatrzymywać się na wyznaczonym przystanku i zwiedzać dany obiekt. Dostajemy mapkę z trasą autobusu i miejscami które wato zobaczyć. Dostępne są trzy trasy, miejsca do muzeum są w cenie biletu.

Pierwszym punktem naszej wycieczki był godzinny rejs barką po Morzu Śródziemnym. Można obejrzeć Malagę z perspektywy morza i poczuć wiatr we włosach, lub tak jak ja spędzić ten czas pod pokładem z powodu choroby morskiej :)

Żeby uspokoić skołatany żołądek udaliśmy się do Zamku Gibralfaro, który oferuje niesamowite widoki na miasto i Costa del Sol. Zbudowany w XIV wieku przez sułtana Grenady, Yusufa I, zamek był niegdyś strategiczną twierdzą, która chroniła pałac Alcazaba. Zamek Gibralfaro to doskonałe miejsce do odkrywania historii Malagi.

Można tu zwiedzić dobrze zachowane mury obronne, dziedzińce i wieże, a także małe muzeum, które prezentuje historię zamku.

Szybki wypad między dyżurami...

Ale prawdziwą atrakcją jest niewątpliwie widok. Z murów zamku roztacza się spektakularna panorama na miasto Malagę, port, plażę Malagueta i błękitne wody Morza Śródziemnego.

Plaża Malagueta: to miejska plaża Malagi, położona tuż obok centrum miasta. Jest to jedno z najpopularniejszych miejsc wypoczynku zarówno dla mieszkańców, jak i turystów, dzięki swojej dogodnej lokalizacji i doskonałym udogodnieniom.

Pლაža Malagueta ma około 1200 metrów długości i jest łatwo dostępna pieszo, rowerem lub samochodem. Na plaży znajdują się liczne bary i restauracje, gdzie można spróbować lokalnych specjałów, takich jak *espetos de sardinas* – sardynki grillowane na drewnianych szpikulcach.

Parque de Malaga: Parque de Malaga, znany również jako Park Malagi, to zielone serce miasta, idealne miejsce na chwilę relaksu po dniu pełnym zwiedzania.

Położony wzdłuż nabrzeża, pomiędzy historycznym centrum miasta a portem, park jest jednym z największych tropikalnych ogrodów w Europie.

Muzeum Pabla Picassa: Muzeum Pabla Picassa to najważniejsze muzeum Malagi, które warto odwiedzić podczas pobytu. Znajduje się w pięknie odrestaurowanym pałacu z XVI wieku w historycznym centrum miasta.

Muzeum to jest hołdem dla najśłynniejszego mieszkańca Malagi, Pabla Picassa, który urodził się w tym mieście. Muzeum gromadzi ponad 200 prac artysty, obejmujących wszystkie etapy jego kariery, od wczesnych rysunków do późniejszych dzieł. Kolekcja obejmuje zarówno malarstwo, jak i rzeźbę, ceramikę, grafikę i tekstylia, co daje pełny obraz ewolucji stylu i techniki Picassa.

Z Malagi pochodzi też inny artysta – hiszpański przystojniak Antonio Banderas. Ma on w Maladze swoją restaurację. Ceny nie są zbyt wysokie, a dania bardzo smaczne. Jest dużo stolików, ale nie o każdej porze znajdziemy tam miejsce.

Dużą przyjemnością może być spacer po centrum Malagi, gdzie dużo jest wąskich uliczek, z pięknymi kamienicami, restauracjami, kawiarniami. Ludzie są tu jakby bardziej życzliwi. Nam na szczęście opisała pogoda. Nie było zbyt upału - tylko 25-27°C i lekki wiaterek.

Dnem wąwozu płynie rzeka Guadalhorce, zaś obie ściany wąwozu stanowią pionowe urwiska skalne sięgające wysokość ponad 100 metrów. Ścieżka Króla prowadzi w większości prawą ścianą wąwozu (prawy brzeg rzeki), po platformach przytwierdzonych stalowymi wysięgnikami do skały, często na wysokości kilkudziesięciu metrów ponad dnem wąwozu. Przeciwną (lewą) ścianą wąwozu jest w kilku miejscach przecięta mostami i wykutymi w skale tunelami, którymi wiedzie linia kolejowa.

Osoby z lękiem wysokości mogą mieć problemy z przejściem trasy, która trwa ok. 2-3h. Trasa jest dość wyczerpująca, zwłaszcza w upalne dni. Dlatego warto zabezpieczyć się w wodę i wygodne buty, krem z filtrem i nakrycie głowy. Na szlaku nie ma żadnej restauracji czy baru, więc warto zabrać ze sobą kanapkę lub przekąskę. Jeśli pada deszcz, albo wieje wiatr trasa jest zamknięta. Bilety dobrze zakupić wcześniej.

Cała Hiszpania jest piękna, przeze mnie zwiedzona w dużej części. Bardzo serdecznie polecam, bo naprawdę warto!!!

Monika Ligocka
Oddział Onkologii i Chemioterapii

Narcyz - zapatrzony w siebie, ale nieszczęśliwy

Zjawisko nasilenia narcyzmu omawiane jest obecnie przez wielu specjalistów zajmujących się zaburzeniami osobowości. W dużej mierze wynika to z charakteru współczesnego świata, w którym dbanie o wizerunek zastąpiło istotę człowieczeństwa.

Narcyzm w mowie potocznej posiada pejoratywne zabarwienie – jest kojarzony z miłośnią i pełnym zaabsorbowaniem stosunkiem do siebie – cechami przejawianymi przez mitologicznego Narcyza.

Narcyz. Zapatrzony w siebie, nie dostrzegający tych, którzy go otaczają. Kiedy ktoś zamyka się w swojej bańce, jego serce staje się pełne egoizmu i samozadowolenia. Stąd też narcyz nie dostrzega zazwyczaj tego, co mogłoby mu zaoferować jego własne otoczenie.

Typ osobowości znany jako narcyz sprawia, że osoba staje się surowa, szorstka i nie przedstawia wewnętrznej wartości. Co gorsza, takie egocentryczne osoby wierzą, że ich chłód i tak wielka odmiennność od otoczenia powinny stanowić wzór dla innych.

Są tak zapatrzone w siebie, że na skutek przemożnego egoizmu nie sposób podjąć z nimi tematu. To sprawia, że osoby te stają się z czasem wyobcowane i nie mogą korzystać z tego, co ich otoczenie ma im do zaoferowania. Za każdym razem więc stają się coraz bardziej puste i nieczułe.

Narcyz - osiem braków i przyczyn wewnętrznej pustki

Niestety, ponieważ narcyz stale jest skupiony wyłącznie na swojej osobie, skazany jest również na stałe przeżywanie i doświadczenie pustki. Wynika to głównie z braku zainteresowania innymi. Przyjrzyjmy się niektórym dziedzinom, w których ta pustka zdecydowanie daje o sobie znać.

1. Brak empatii

Stale wypowiedane „ja, mnie, moje, ze mną” sprawiają, że **narcyz nie potrafi postawić się w cudzym położeniu i okazywać empatii**. Nie wynika to z zupełnego braku zainteresowania, ale raczej z silnie wyrobionego nawyku myślenia wyłącznie o sobie. Dlatego takie osoby dzień po dniu tracą sposobność wzajemnego rozumienia się z innymi.

2. Niskie poczucie własnej wartości

Co ciekawe, narcyz posiada zazwyczaj niskie poczucie własnej wartości. Dlaczego tak się dzieje? Ponieważ narcyz nie jest w stanie odkryć kim tak naprawdę jest. Jego wiedza na ten temat ogranicza się wyłącznie do tego, co sobie na swój temat wyobraża. Nie pokrywa się to jednak z rzeczywistością.

Ze względu więc na stosowanie mechanizmu zwanego projekcją, dochodzi do utwierdzania go w błędnych przekonaniach i założeniach. Nie może wzrastać na podstawie tego, co prawdziwe.

3. Brak lojalności i uczciwości

Uczciwość i lojalność to cechy, które pozwalają zachowywać szacunek wobec samego siebie, a także wobec innych. Cechy te są

Zrozumieć siebie – doskonała niedoskonałość !!!

również niezbędne dla życia w zaufaniu, szczerości, jak również otwartości.

Z powodu swego egocentryzmu, narcyz i egoista tracą możliwość ufania innym, to, co zyskują to niepewność, która w czasie podróży przez życie nie pozwala im się cieszyć widokami.

4. Brak miłości

Czy istnieje coś bardziej smutnego od braku miłości? Kochać i być kochanym to umiejętności wymagające namysłu, szacunku, odpowiedzialności i odwagi. Dlatego ktoś, kto kocha wyłącznie siebie, nie może zaznać również tego, co daje prawdziwa miłość. Ogranicza się wyłącznie do tego, co sam może sobie zaoferować.

5. Brak pokory i tolerancji dla innych

Narcyz nie znajduje miejsca na tolerancję i akceptację cudzych opinii, uczuć, innego sposobu myślenia. Ten czynnik sprawia, że jest skazany na samotność. Nie może budować wartościowych relacji z takim nastawieniem. Ponownie więc skupia się raczej na tym, czym jest sam dla siebie.

6. Brak odpowiedzialności

Osoba w pełni skupiona na różnych aspektach wyłączenia swojego życia nie jest też zdolna do zdania relacji, czy też wzięcia na siebie odpowiedzialności wobec innych. Stałe wyobcowanie sprawia bowiem, że narcyz nie może osiągnąć pełnej dojrzałości społecznej.

7. Pustka w życiu i brak wolności

Pustka w życiu i brak wolności to kolejne cechy charakteryzujące osoby o takim usposobieniu. Narcyz zamienia się z czasem w swojego własnego niewolnika, co zmusza go do rezygnacji z tego, co w normalnych warunkach mogłoby mu zaoferować życie.

8. Brak własnej tożsamości

Ten ostatni czynnik, tak naprawdę bezpośrednio łączy się z wszystkimi wymienionymi wcześniej. Jeżeli ktoś w pełni skupia się

na własnej osobie, to w rzeczywistości pozbawia się posiadania swojej prawdziwej tożsamości. Nie można być kimś w świecie, nie mając innych jako punkty odniesienia.

Tak więc narcyz nie może się rozwijać, ponieważ pozbawia się interakcji z otaczającym go otoczeniem. Słucha wyłącznie swojej mądrości i nie przyjmuje udzielanych mu rad. To z kolei pogłębia go w odosobnieniu i pustce, zarówno mentalnej, jak i emocjonalnej. Międzynarodowa klasyfikacja chorób i problemów zdrowotnych ICD-10 umieściła narcystyczne zaburzenie osobowości w grupie F60.8, określonej jako „inne określone zaburzenia osobowości”. Oznacza to, że nie są sprecyzowane konkretne kryteria rozpoznawania osobowości narcystycznej, a diagności muszą w swoim rozpoznaniu dokładnie opisać objawy, jakie przejawiają pacjenci z takim podejrzeniem. Poniżej przedstawiamy krótki przegląd literatury na temat omawianego zaburzenia.

McWilliams (2019) przedstawia jednostkę narcystyczną obrazowo, jako „roślinę, której rozwój został ograniczony z powodu niedostatku wody lub słońca w krytycznych fazach wzrostu”. Woda i słońce są tu podstawowymi, bardzo istotnymi dla rozwoju aspektami, których zabrakło w odpowiednich momentach życia dziecka.

Autorzy wskazują, że jest to m.in. empatia i otwartość na dziecko takim, jakie ono jest, bez nadmiernej krytyki i nierealistycznych pochwał (a więc bez ciągłej oceny, która w konsekwencji staje się częścią wewnętrznego świata dziecka). Istotny jest tu fakt, czy dziecko jest przyjmowane z całą paletą barw swoich emocji, czy może ma spełniać jakieś standardy i zachowywać się w określony sposób.

Mówiąc inaczej, czynnikiem ryzyka rozwoju narcystycznej struktury osobowości jest postawa rodziców – od wymagających i surowo oceniających, po idealizujących i chwalać dziecko wybiórczo, tylko za zachowania konkretne, wpisujące się w rodzicielski plan.

W literaturze zjawisko to nazywane jest narcystycznym przedłużeniem rodziców, którzy nierzadko sami zmagają się z zaburzeniem osobowości. Rodzice, którzy poprzez dziecko zaspokajają swoje potrzeby i regulują własne poczucie wartości, przyczyniają się do powstawania trudności osobowościowych. W kluczowym dla swojego rozwoju momencie życia dziecko, które jest karane za bycie sobą, z dużym prawdopodobieństwem zacznie tworzyć systemy obronne oraz usuwać się z relacji i zależności.

Cierpienie w masce sukcesu

Nadmierna koncentracja na sobie i na tym, jak jest się postrzeganym przez innych, sprawia, że człowiek o osobowości narcystycznej czuje się nieuczciwy, a nawet zły, niezdolny do kochania innych. Wśród emocji towarzyszących jednostkom narcystycznym najczęściej podkreślane są wstyd i zawiść. Człowiek, który na pierwszy rzut oka wydaje się pewny siebie, tak naprawdę niewiele ma wspólnego z mitycznym Narcyzem, o którym myślimy, że kocha samego siebie. Wręcz przeciwnie – osoba taka czuje się ze sobą źle i cierpi z powodu zbyt często pojawiającego się, oceniającego głosu wewnętrznego, mówiącego, czy jest zły, czy dobry, mądry czy głupi, ładny czy brzydki.

Zawiść z kolei prowadzi do oceniania innych, częściej krytyki, dostrzegania braków, czy chęci zniszczenia kogoś lepszego, wynikającej z poczucia bycia gorszym. Zawiść niejako służy jednostce narcystycznej do bronięcia się przed bliskością. Bolesnym aspektem tego zjawiska jest związana z nim ściśle niedostępność emocjonalna, która sprawia, że człowiek czuje się samotny, nawet jeśli nie żyje sam. Często również osoba taka nie jest w stanie utrzymać długotrwałych relacji, a jeśli nawet, to nie są one satysfakcjonujące.

Staje się więc oczywiste, że w każdym dorosłym człowieku z zaburzeniem narcystycznym kryje się zawstydzone dziecko, pełne

Nadmierna koncentracja na sobie i na tym, jak jest się postrzeganym przez innych, sprawia, że człowiek o osobowości narcystycznej czuje się nieuczciwy, a nawet zły, niezdolny do kochania innych. Wśród emocji towarzyszących jednostkom narcystycznym najczęściej podkreślane są wstyd i zawiść. Człowiek, który na pierwszy rzut oka wydaje się pewny siebie, tak naprawdę niewiele ma wspólnego z mitycznym Narcyzem, o którym myślimy, że kocha samego siebie. Wręcz przeciwnie – osoba taka czuje się ze sobą źle i cierpi z powodu zbyt często pojawiającego się, oceniającego głosu wewnętrznego, mówiącego, czy jest zły, czy dobry, mądry czy głupi, ładny czy brzydki.

Zawiść z kolei prowadzi do oceniania innych, częściej krytyki, dostrzegania braków, czy chęci zniszczenia kogoś lepszego, wynikającej z poczucia bycia gorszym. Zawiść niejako służy jednostce narcystycznej do bronięcia się przed bliskością. Bolesnym aspektem tego zjawiska jest związana z nim ściśle niedostępność emocjonalna, która sprawia, że człowiek czuje się samotny, nawet jeśli nie żyje sam. Często również osoba taka nie jest w stanie utrzymać długotrwałych relacji, a jeśli nawet, to nie są one satysfakcjonujące.

Staje się więc oczywiste, że w każdym dorosłym człowieku z zaburzeniem narcystycznym kryje się zawstydzone dziecko, pełne emocji doświadcza. Ma to na celu odsunięcie świadomości własnej niedoskonałości i wrażliwości. Wykorzystywanie narcystycznych obron przez osoby zdrowe może polegać również na odrzucaniu wszelkiej pomocy z zewnątrz.

W przypadku jednostki zaburzonej narcystycznie symptomy te są jednak znacznie bardziej widoczne w jej życiu i relacjach interpersonalnych, a przy tym przeżywane jako ogromne cierpienie. W gabinecie terapeuty pacjent taki odrzuca pomoc poprzez stosowanie szeregu obron. Człowiek broniąc się w sposób narcystyczny, niemalże sam wierzy w to, że może wszystko, i to bez żadnej pomocy z zewnątrz. Wierzy, że sam sobie dał życie, sam siebie nakarmi i sam najlepiej się sobą zaopiekuje.

Narcyzm - czy to już epidemia?

Naukowcy Jean Twenge i Keith Campbell wydali w roku 2008 książkę pod tytułem „Epidemia narcyzmu”, w której zwracają uwagę na to, że tzw. milenialsi (przedstawiciele pokolenia osób urodzonych w latach 1980-2000) są znacznie bardziej narcystyczni niż pokolenia wcześniejsze. Autorzy przewidują również, że sytuacja będzie się pogarszać, a cechy osobowości narcystycznej będzie przejawiać coraz większa liczba ludzi na świecie.

Wynika to również z faktu, że współczesny człowiek zewsząd słyszy, że może wszystko i że jest skazany na sukces, bez względu na swoje ograniczenia. Niestety duża część młodych ludzi w to wierzy, starając się kreować własną „doskonałość” reklamowaną przez coachów. Ta pozorna doskonałość – mimo, że jest bardzo kruchym tworem – może sprawiać że człowiek zbyt późno zorientuje się, że potrzebuje pomocy psychoterapeutycznej.

Dorota Fenkanin

„Jedyny przyzwoity obyczaj, którego należy bronić stanowczo, to obyczaj czytania, podczas gdy reszta jest kwestią sumienia każdego z osobna”

Carlos Ruiz Zafon

Wakacje to idealny czas na czytanie, a książkę zawsze możemy zabrać ze sobą – bez względu na to, gdzie nasz wypoczynek zamierzamy spędzić. Pewnie większości z Was nie trzeba zachęcać do czytania, ale zawsze fajnie przeczytać kilka recenzji zachęcających do sięgnięcia po konkretną pozycję.

Książki to najprostszy sposób na naukę, rozwój, dostęp do porad, wskazówek. Dobra książka to świetny sposób na relaks, rozrywkę i poszerzenie horyzontów myślowych. Sięgnijcie więc po książkę, odpuśćcie w świat ciekawej lektury, puśćcie wodze fantazji.

Jeżeli masz wątpliwość czy warto sięgać po książki, to przeczytaj moje propozycje.

Jedna z wielu bardzo poruszających historii dziejących się w czasach drugiej wojny światowej - „Klucz Sary” Tatiany de Rosnay. Literatura sięgająca czasu II wojny światowej najczęściej porusza okrucieństwo nazistów, a wiele własnych wstydlivych kart ówczesnej historii okupowane kraje próbują zepchnąć w niepamięć. Niektóre dopiero po latach mierzą się z niewygodną i haniebną prawdą, dlatego cieszy ogromna odwaga

Tatiany de Rosnay, która w powieści „Klucz Sary” bez usprawiedliwień i umniejszania winy francuskiej policji piętnuje masową obławę i przetrzymywanie w nieludzkich warunkach tysięcy paryskich Żydów w 1942 roku. Dziesięcioletnia Sara, pewnej lipcowej nocy 1942 roku, zostaje brutalnie wybudzona ze snu przez obcych ludzi i zabrana z rodzinnego domu. Dziewczynka, która domyślała się, że może zdarzyć się coś złego, postanowiła uratować swojego młodszego braciszka. W tym celu zamknęła go w szafie na klucz, była pewna, że wróci po niego jak najszybciej się da i że znowu będą mieszkali razem. Klucz zabrała ze sobą, żeby nikt go nie znalazł i myślała non stop o braciszku. Niestety Sara nie wiedziała, że weźmie udział w największej w czasie wojny obławie na ludność żydowską we Francji. Wraz z rodzicami została wywieziona na stadion Vel d'Hiv, skąd potem zostali wywiezieni do obozu koncentracyjnego.

"Gdy zobaczyła pociąg, ogarnęła ją panika. Nie, nie może wyjechać, musi zostać, musi zostać ze względu na braciszka, obiecała, że wróci i go uratuje.

Powieść napisana jest w dwóch liniach czasowych i z dwóch perspektyw. Z jednej strony jest Sara, która ciągle myśli o powrocie do braciszka, który na pewno boi się być samemu w szafie... Przenosimy się też pięćdziesiąt lat później i wraz z amerykańską dziennikarką Julią poznajemy niechlubną kartę historii Francji.

To opowieść o dylematach moralnych z niesamowicie emocjonującym historycznym wątkiem. Sama nie wiem, który z nich jest tym wiodącym. Uważam, że i jeden i drugi, równie mocno gra z uczuciami czytelnika.

Historia ta, choć stanowi fikcję literacką, oscyluje wokół prawdziwych wydarzeń i tego, co wydarzyło się w lipcu 1942 w Paryżu, jest hołdem oddanym pamięci ofiar tamtych wydarzeń. Genialnie wykreowani bohaterowie, których losy chwytają za serce i są symbolem ludzi tamtych czasów. Przepiękna opowieść o tragedii, bólu, miłości, oddania i bezinteresownej pomocy. Nie da się jej przeczytać bez łez.

Czytając książkę przewijały mi się obrazy przed oczami, tak jakbym oglądała film. W 2010 r. powieść została zekranizowana, szykuję się, aby ją obejrzeć...

Drugą pozycją jaką wybrałam dla Was jest książka, której ostatnią stronę zamknęłam właśnie dzisiaj, i której jeszcze do końca nie przemyślałam.

„Nigdy o Tobie nie zapomnę” Agnieszki Zakrzewskiej. Miłość w czasach rodzącego się nazizmu. Holandia w latach 1933-1937,

Amsterdam i nagłe, głębokie uczucie między 16-letnią Annemarię, córką bogatego bankiera, wielce utalentowaną pianistką, a 2 lata od niej starszym Aaronem, synem żydowskiego szlifierza diamentów. Ale to także obraz rodzinnego domu Annemarie, jego obłądki, zakłamania, fałszu, nałogów, sekretów, a w tym wszystkim wielkiego oddania i miłości żydowskiej gospodyni, która obdarza dziewczynę tym, czego nie dali jej rodzice, która znając domowe i zawodowe tajemnice głowy rodziny, jego skłonności do hazardu, długi oraz

sprzeniewierzenie majątku córki i żony, potrafi jak lwica walczyć o dobro i bezpieczeństwo "ukochanego króliczka", nie bacząc na konsekwencje.

Nieprzewidywalny los zniszczył plany i marzenia zakochanych na wspólne życie; Aaron zaginął w Indiach Holenderskich, Annemarie po przeżytych dramacie i doznanej traumie, długo nie może dojść do siebie. Kiedy wreszcie to się staje postanawia wrócić do gry na fortepianie i doskonalić swoje umiejętności.

Zamierza wyjechać do konserwatorium w Berlinie, jednak brak pieniędzy, które roztrwonili ojciec, zmusza ją do szukania sponsora na dworze królewskim. Podczas pobytu wraz z książecą parą w Hotelu Patria w Krynicy poznaje Jana Kiepurę, który dostrzega niespotykany talent młodej pianistki i postanawia sfinansować jej dalszą naukę i pobyt w Berlinie. Kiedy szykuje się do wyjazdu w drzwicach pojawia się...

Nie do końca zrozumiałam, tym bardziej że nie wyjaśniony w pełni, jest drugi wątek tej powieści, którego akcja rozgrywa się w Sao Paulo w latach 1985-86. Czytelnik sam musi powiązać go z głównym tematem powieści oraz jego bohaterami; jedno jest pewne, że matką kalekiego mężczyzny jest Annemarie, nosząca imię Anna, zaś nową opiekunką jej syna zostaje Rebeka, prawdopodobnie córka Miriam, siostry Aarona, urodzona w obozie Auschwitz. W jakim celu szukała kontaktu z Annemarie, co chciała jej przekazać, o co oskarżyć? Książka bardzo wciąga, pokazuje nam przerażający świat w przededniu wojny, możemy poczuć klimat Amsterdamu lat trzydziestych ubiegłego stulecia, codzienne życie jego mieszkańców, tych bogatych i tych biednych, nędzę i głód, rosnące bezrobocie, strach przed nadciągającą wojną. Watra przeczytania.

Wspaniała tematyka nieczęsto poruszana, czyli Holandia w przededniu II Wojny. Dużo można się dowiedzieć, a jednocześnie wzruszyć i zaciekawić.

Polecam również przeczytać dalszą część utworu pt. „**Obiecuj Cię kochać**”.

Postanowiłam, jako trzecią propozycję przedstawić kryminał, choć czytam je bardzo rzadko.

„**Królowa lalek**” Piotra Górskiego, czyli kolejna część cyklu o Komisarzu Kruku. Książki można czytać bez chronologii, każda część rozwiązuje osobną sprawę.

Zaletą całej serii jest niewątpliwie świetnie wykreowany główny bohater. Sławek Kruk to postać pełnokrwista, pełna życia, ale również uwikłana w rozmaite dylematy, problemy i zmagająca się ze słabościami. To bardzo zdolny śledczy, choć jego skuteczność nie zawsze wiąże się z legalnymi metodami działania. To facet o twardej powłoce i delikatnym wnętrzu. Jest jak kruk - niepokojący, czasem złowieszczy, ale niebywale inteligentny.

Równie ciekawie autor rozwija portrety innych bohaterów, których poznaliśmy w poprzednich tomach. Tu poznajemy lepiej Damiana Paczulskiego i jego żonę Monikę oraz mroczną stronę ich związku. Ciekawą postacią jest także Krystyna Bielińska-policjantka, która zostaje skierowana do Moniki na terapię po traumatycznych doświadczeniach

związanych z akcją, w której uczestniczyła. Wszyscy oni ukazani zostali na szerokim tle środowiskowym, z wniknięciem do ich życia osobistego, przeszłości.

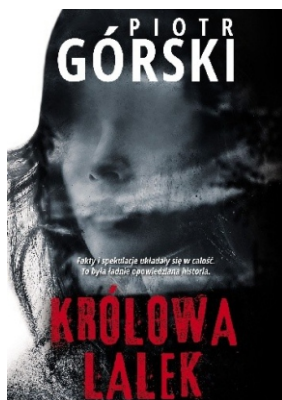
Osią fabularną „Królowej lalek” jest śledztwo w sprawie

znalezionych przy trójmiejskiej obwodnicy zwłok młodej kobiety w czerwonej sukni. Okazuje się ona być żoną wpływowego i zamożnego psychoterapeuty, a morderca zostaje szybko ustalony i namierzony. Jednak Kruk wie, że coś tu nie gra. Z właściwą sobie dociekliwością draży, szuka informacji, pyta i wpada na trop wielkiej afery, w której pojawiają się nazwiska adwokatów, inwestorów budowlanych, a nawet policjantów.

Wydaje mi się, że akcja w pewnym momencie zostaje zbyt

zgatowana i zbyt szybko zmienia się sytuacja w dochodzeniu. W pewnym momencie nie byłam w stanie zorientować się, kto w danym momencie jest przestępcą, a kto przypadkowym uczestnikiem wydarzeń. Znakomity pomysł z motywem lalki nie został tu w pełni wykorzystany i pozostawił we mnie pewien niedosyt. Jednak ogólne wrażenie jest bardzo dobre i na pewno sięgnę po następny tom o Kruku. Dobra książka, nieoczywista, wciągająca a przy tym przerażająca.

Sławomir Kruk jak zawsze w formie, mimo ciężkich doświadczeń z Moniką w poprzedniej części jest nadal butnym komisarzem.

Kryminał psychologiczny, który działa na wyobraźnię i lalki, które kojarzą się z czymś mrocznym, a są nieodłącznym elementem kryminału.

„**Gorzej urodzona**” to historia dziewczyny, która została służącą do wszystkiego. Urodziła się w 1864 roku w Mnikowie, w malowniczej wiosce pod Krakowem. Jest to opowieść o kobiecie, która żyła na przełomie XIX i XX w. O osobie, która nie poddała się ograniczeniom tamtej epoki. O osobie, która swoją odwagą i cierpliwością do końca walczyła o swoje.

Książka jest podzielona na dwie części. Pierwsza to dzieciństwo i miłość młodej Józki. Dziewczyny zakochanej w Antku. Niestety jej życie nie było usłane różami. Rok jej narodzin, to rok upadku Powstania Styczniowego, a ona sama była nieślubnym dzieckiem. Dzieciństwo to ciężka praca a później miłość z wzajemnością. Ale czy dane jej było poślubić Antka?

Pani Mirosława świetnie opisała również tamtejszą szlachtę. Jeszcze przed wyjazdem Józki na służbę do Krakowa, poznajemy Pruszkowskiego i jego rodzinę. Pan malarz przybył na tę malowniczą wioskę by po prostu malować. A przy okazji zakochał się w otaczającej go przyrodzie i nie myślał o powrocie do dużego i zatłoczonego miasta.

Druga część to wyjazd naszej bohaterki z rodzinnego Mnikowa na służbę do Krakowa. Sobkiewiczowie to przykład rodu szlacheckiego, który podobnie jak inne rody szlacheckie dotknął ten sam los po upadku Powstania Styczniowego. Musieli sprzedawać swoje ziemie i nie stać ich było na nową służbę. Józka nie chciała zapłaty za swoją pracę, a jedynie utrzymanie i drobny podarek na święta, dlatego też państwo zdecydowali się ją przyjąć. Autorka zadbała o każdy detal i świetnie odzwierciedliła czasy w jakich żyła Józka. Bieda i ubóstwo, język jakim się posługiwali Polacy pod koniec XIX, ale również cudownie przedstawiła przyrodę Mnikowa. Jeśli chcecie dowiedzieć się co to jest

rahtuszek, albo co to znaczy dziś na piyknę koniecznie przeczytajcie tę powieść i dajcie się ponieść i porwać

autorce w te malownicze miejsca, jakie opisuje. Nie jest to moje pierwsze spotkanie z twórczością pani Mirosławy Karety. Już parę lat temu czytałam jej inną serię: „Sagę rodu Petrycyh”, którą bardzo mi się podobała, a którą również przytaczałam w naszym Biuletynie.

„Gorzej urodzona” to pierwszy tom serii „Wydziedziczone” i uważam, że ta seria również jest bardzo dobra.

Pamiętajcie, że **czytać można wszędzie**: w podróży, nad wodą, w kawiarni, w górach. Mocno wierzę w to, że gdy odkryjecie, jaką przyjemnością jest obcowanie z książką, będziecie z chęcią wracać do czytania także w długie jesienno-zimowe wieczory.

I ostatni argument: **czytanie jest tanie!** Oczywiście, książki tanie nie są, ale zawsze jestem gotowa pożyczyć pozycje z mojej biblioteki i cieszy mnie kiedy pożyczone książki do mnie wracają!!!

Dorota Fenkanin

Zapraszamy na

BEZPŁATNE
kursy specjalistyczne
finansowane ze środków unijnych

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Opieka nad pacjentem wymagającym wysokoprzepływowej terapii tlenem dla pielęgniarek

Koszalin 17.11.2023 r. - 20.12.2023 r.

32 osoby (zostały 3 miejsca)

Resuscytacja krążeniowo - oddechowa dla pielęgniarek i położnych

Koszalin 14.10.2023 r. - 21.12.2023 r.

32 osoby (zostały 2 miejsca)

Uwaga: 1 osoba może brać udział tylko w 1 edycji kursu!

REKRUTACJA:

<https://nipip.pl/rekrutacja-projektu>

Twoje źródło informacji:

www.oipip-koszalin.org